

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „БОРБА С ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ“
София, 1784, бул. „Цариградско шосе” № 133 А, e-mail: gdbop@mvr.bg

Във връзка с изслушване на министъра на вътрешните работи - г-н Валентин Радев, на предстоящото заседание на парламентарната Комисия за наблюдение на приходните агенции и борба със сивата икономика и контрабандата, което ще се проведе на 12.09.2017 г. в сградата на Народното събрание, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност”, Ви предоставя актуална информация относно постигнатите резултати по противодействието и превенцията в борбата с контрабандата и престъпленията, свързани със сивата икономика, както следва:

Престъпленията против митническия режим, паричната, данъчна и осигурителна система възпрепятстват устойчивото икономическо развитие на страната, нанасят значителни щети на републиканския бюджет и оказват пряко въздействие върху стабилността на фискалната система. Огромният размер от причинените щети води до ограничаване на възможностите за подобряване на благосъстоянието на гражданското общество и за насочване на финансов ресурс към различни сфери на обществения живот.

Предвид съществуващите рискове и заплахи, произтичащи от контрабандата на акцизни стоки и данъчните престъпления на национално и европейско ниво, престъпните дейности са селектирани като приоритети както за ЕС през новия Политически цикъл 2018 - 2021 г., така и в работата на Правителството на Р България. В този смисъл дейността на МВР, в частност и на ГДБОП, е хармонизирана с политиката и приоритетните цели на българското правителство и с тези на ЕС (престъпните дейности са изведени като приоритетни области от стратегическия доклад на Европол „Оценка на заплахата от тежката и международна организирана престъпност“ - SOCTA 2017). Управленските добри практики на МВР, включително и на ГДБОП, са насочени приоритетно към предотвратяване и противодействие на контрабандата с акцизни стоки и престъпленията с ДДС.

За изпълнение на европейските и национални приоритети освен отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ в ГДБОП към структурата на дирекцията е създаден Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари, с участието на МВР, ДАНС, Агенция „Митници“, Национална агенция по приходите (НАП) и Изпълнителна агенция автомобилна администрация (ИААА). С дейността на този Център ГДБОП реализира визията на правителството за повишаване на бюджетните приходи и осигуряване на балансирана фискална среда. Центърът осъществява дейността си на база на междуинституционалното сътрудничество, осигуряване на бърза оперативна координация и ефективно взаимодействие между държавните служби.

В тази посока, съгласно споразумение между Прокуратурата на Р България, Министерство на вътрешните работи (отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП), Държавна агенция „Национална сигурност“, Национална агенция за приходите и Агенция „Митници“ е създадено и Специализирано междуведомствено звено за подпомагане на разследването на данъчни престъпления, извършвани от организираната престъпност. Целта е осигуряване на оптимални условия за правилна, законосъобразна и ефективна работа по преписки и разследвания, по досъдебни производства с

предмет престъпления по чл. 255 и чл. 256, и чл. 321 от НК, както и провеждане на съвместни операции.

В дейността си отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП прилага стратегически, тактически и оперативни мерки за ограничаване на криминалните пазари и за разбиване на престъпните мрежи и механизми за контрабанда, митническите измами и измамите с ДДС, нанасящи значителни щети на републиканския бюджет и бюджетът на ЕС.

Данъчната система осигурява основните приходи в държавния бюджет и нормалното ѝ и законосъобразно функциониране се явява гаранция за икономическата стабилност на страната. От гледна точка на укриване на данъчни задължения, сивият сектор обхваща укритите обороти при производство и реализация на позволени от закона стоки и услуги. Данъчните престъпления основно са свързани с неправомерно възстановяване на данъчен кредит по ЗДДС и избягване плащането на ДДС. Голяма част от случаите, при които се избягва плащането на ДДС за стоки, са предмет на вътреобщностни придобивания (ВОП) и доставки от/за страни от ЕС.

При извършване на данъчните престъпления остава трайна тенденцията към регистриране на фирми от типа „липсващ търговец“ и „буфер“ на името на социално уязвими лица; за избягване плащане на ДДС се използват фирми, регистрирани в офшорни зони, както и фирми за сключване на сделки чрез последователно свързани дружества; в международен план се наблюдава увеличение на използваните „тристранни операции“ и „каруселни измами“, като за целта се създават рискови търговски дружества на територията на различни страни членки от ЕС (България, Румъния, Словения, Хърватска, Италия, Полша и др.).

Рисковете и заплахите при неправомерното възстановяване или избягване плащането на ДДС са свързани със съпътстващи престъпни дейности - съставяне на документи с невярно съдържание, фалшифициране на лични документи, длъжностни престъпления и др.

В резултат от проведените целенасочени действия от специализирания отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП за противодействие на данъчните престъпления, през първото полугодие на 2017 г. са установени щети за близо 35 млн. лв. и 91 хил. евро; обезпечени са над 1,1 млн. лв. и 522 хил. евро и са предотвратени щети за 5 млн. лв.

Контрабандата е една от формите на проявление на организираната престъпност с трансграничен характер и е свързана с нарушаване на митническото законодателство при транспортиране на стоки през държавната граница. Целта е постигане на финансови и търговски изгоди, като се избягва плащането на дължимите мита, данъци и такси, а стоките могат да се реализират на занижени цени, което води до нелоялна конкуренция. Престъпната дейност заема значимо място сред основните източници на незаконни печалби, като натрупаните средства позволяват финансиране на организираната престъпност и на „икономиката в сянка“, вследствие на което тя се превръща в сериозна заплаха за сигурността. Една от основните съпътстващи престъпни дейности е корупцията, която в много региони на страната засяга и високи нива в правоохранителните органи, приходната администрация и съдебната система.

Един от основните акценти в дейността на отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП, е свързан с предотвратяване и противодействие на контрабандата на тютюневи изделия, спиртни напитки, енергийни продукти и неакцизни стоки,

извършвана от организираната престъпност. За постигане на максимален спад на контрабандата и увеличаване на събираемостта на финансовите средства, се прилага набор от ефективни мерки и инициативи, както и интегриране на усилията на заинтересованите институции на национално ниво. Осъществява се активно взаимодействие и задълбочено сътрудничеството с другите структури на МВР, Агенция „Митници”, Национална агенция по приходите, Прокуратура на Р България, ДАНС, Изпълнителна агенция по автомобилна администрация (ИААА), ДАТО, съдебна власт и др., с цел ограничаване на основните криминални пазари на организираната престъпност. В тази посока са проведени и се провеждат редица съвместни разследвания и специализирани операции на територията на страната, при които са постигнати конкретни резултати.

Значимата част от контрабандата е свързана с незаконния внос на *тютюневи изделия*, извършвана както от отделни лица (т. нар. „мравешка“ контрабанда), така и от участници в организирани престъпни групи. Източници на тютюневи изделия без платен акциз за територията на България са съседните държави - Гърция, Турция и Македония. В зависимост от количеството на акцизните стоки, маршрутите и спецификата на границата, се използват различни методи за укриване на цигарите. През 2017 г. се забелязва спад на случаите на нелегален внос на тютюневи изделия на границата с Турция, като в същото време са засечени повече опити за внос през българо-гръцката граница. Използва се пренос и през „зелената“ граница (основно с Гърция и Македония), извършван чрез автомобили с висока проходимост по горски или второстепенни пътища.

Контрабандно въведените в страната тютюневи изделия се складираат в т. нар. „депа“ (складове), позиционирани в промишлени зони, стокови тържища или охраняеми паркинги, основно на територията на областите Пловдив, Хасково и София. Най-често сделките с цигари се извършват на паркинги на големи търговски обекти (търговски центрове, бензиностанции и др.). Впоследствие тютюневите изделия се разпространяват предимно в малки търговски обекти за пакетирани стоки (павилиони), тържища, пазари и в ромски махали. През 2017 г. се наблюдава по-слабо предлагане и търсене предимно на тютюневи изделия на ниски цени. Традиционните клиенти са с ниски доходи и нисък социален статус.

Разследванията сочат, че български граждани с експертиза в производството на тютюневи изделия, продължават да работят в незаконни фабрики на територията на страни от ЕС. В резултат от успешното оперативно сътрудничество на отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП с чуждите партньорски служби през 2016 г. на територията на Испания, Австрия и Унгария са разкрити общо 5 нелегални фабрики за производство на цигари с българско участие. Иззети са общо 660 МБ цигари, 17 т нарязан тютюн и голямо количество материали и консумативи за производство на цигари. Задържани са 18 български граждани и няколко чужди. За успешното сътрудничество с испанските партньорски служби и постигнати конкретни резултати по противодействие на международни ОПГ, извършващи производство, контрабанда и разпространение на тютюневи изделия, през м. октомври 2017 г., на официална церемония, по случай празника на испанската полиция, е присъден орден „За полицейски заслуги - Бял кръст“ на началник на отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП.

През 2016 г. съвместно с румънските партньорски служби в рамките на две операции, на румънска територия са заловени общо 930 МБ контрабандни цигари.

През 2017 г. в рамките на международна операция „Dunav“ при съвместни действия с испански и румънски партньорски служби на територията на България е задържан български гражданин с издадена ЕЗА, в Испания са иззети 241 МБ цигари без акцизен бандерол и 140 хил. евро, а в Румъния - 10 МБ цигари. Задържани са общо 28 участници в престъпната дейност. За постигнат висок професионализъм и положителни резултати от операцията, на отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП е връчена II-ра награда от SELEC, Букурещ.

Във връзка с наблюдаваната тенденция през 2017 г., която сочи че голяма част от тютюневите изделия, разпространявани на „нелегалния пазар“ в България, са произведени в незаконни фабрики на територията на Гърция, при съвместни действия на отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП с гръцките партньорски служби е разследвана дейността на ОПГ, извършваща нелегално производство на цигари и разпространение на територията на страни от Европа. На гръцка територия, в близост до гр. Атина, в 2 помещения са разкрити 3 линии за производство и 2 за опаковане на цигари и са заловени малко над 70 т насипен тютюн и близо 678 млн. къса цигари.

В резултат на комплексните усилия и предприети мерки на национално ниво в борбата срещу незаконната търговия с тютюн и тютюневи изделия, са постигнати положителни резултати относно събираемостта на финансови средства, постъпващи от акцизи. Достигнато е също така едно от най-ниските нива на разпространение на цигари без акцизен бандерол на територията на България - 7% (*оценката е съгласно проучване за разпространението на нелегални цигари на пазара в България, осъществено от Независима международна агенция за маркетингови изследвания - AC Nielsen*).

Контрабандата, незаконното производство и разпространението на спирт, спиртни напитки и вино също нанасят щети за държавния бюджет, което е свързано с пълно или частично неплащане на дължимите акцизи и данъци от големите лицензирани производители, чрез производство на допълнителни количества, при които се избягва отчитането на произведения спирт и дестилат. Като най-значим проблем остава разпространението на високоалкохолни напитки в цялата страна без акцизен или с фалшив бандерол, както и нелегалното производство на алкохолни напитки. През 2017 г. в с. Гинци, обл. София, е разкрит нелегален цех за производство на вино, ракия и други алкохолни напитки и са иззети над 6 т продукция.

Основният риск при *контрабандата, незаконното производство и разпространение на енергийни продукти (горива)* е свързан с пълното или частичното избягване установяването и плащането на акциз и/или ДДС. Най-често наблюдаваните схеми при търговия с тези продукти е при вътреобщностното придобиване и последваща реализация на вътрешния пазар. Голяма част от лицата, занимаващи се с производство и търговия с енергийни продукти извършват реална дейност и паралелно с това прилагат различни престъпни схеми свързани с избягване заплащането на пълния размер на дължимия акциз.

През 2017 г. от отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП съвместно с териториални сектори, Агенция „Митници“ и НАП в хода на специализирана полицейска операция на територията на гр. Русе и област Велико Търново, е документирана дейността на ОПГ, извършваща доставки и разпространение на дизелови горива. В хода на операцията са иззети общо 2 тома с разпечатки от информационните системи на данъчния склад; аналитични справки за освободените за потребление горива; цялата база

данни, намираща се на сървъра на фирмата; печат и електронен подпис на дружество; имена на фирми и цени на гориво и отстъпки, незаконно оръжие и много други вещи и предмети съотносими към разследването. В сървърно помещение на русенската фирма, обединяващо информационните потоци от контролните точки на данъчния склад, е документирано наличие на техническо оборудване, което дава възможност за интервенция върху данните, подавани към Агенция „Митници“. Разпитани са 15 лица, като свидетели. По случая има образувано ДП/2016 г., по описа на ТСБОП-Русе, Разград, за извършено престъпление по чл. 321 вр. с чл. 255 от НК.

От м. юли 2017 г., с цел обезпечаване на риска при въвеждане на петролни продукти на територията на България, по инициатива на Междуведомствения център се извършва системен контрол на плавателни средства, превозващи течни енергийни продукти. През м. юни 2017 г., на пристанищата Бургас, Варна и Русе, от Агенция „Митници“ и полицейски структури са извършени проверки на 127 плавателни средства и е проследен процесът на въвеждане на продуктите до съответния данъчен склад. В 15 случая са установени разлики, при които количествата измерени горива са в повече или по-малко спрямо това, посочено в придружаващите ги документи. При направена съпоставка между количествата на въведените течни енергийни продукти за аналогичния период на 2016 г. се наблюдава ръст на доставяните в страната газол и базови масла - съответно с 31% и над 17%. Доставките на суров нефт, мазут, метанол и тежкото гориво бележат спад с около 4%, 65%, 27,7% и 42%. Агенция „Митници“ отчита, че брутният размер на акциза за течни моторни горива, е с почти 7,8% по-голям спрямо начисления акциз за изследвания период на 2016 г. От държавните органи няма установени нарушения на митническото и акцизното законодателство.

По линия на престъпленията с горива са извършени 9 широкомащабни комплексни проверки и е осъществен контрол на 405 обекта за съхранение и разпространение на течни горива. Най-честите нарушения са свързани с липса на свързаност на измервателните уреди с електронната система на приходната администрация, използване на подвижни цистерни, регистрирани като стационарни, допълнителни съдове, съхраняващи гориво без документи за произход, както и нарушения на правилата и нормите за пожарна безопасност. *До момента от НАП и ГДПБЗН са запечатани почти 55% от проверените обекти.*

През 2017 г., във връзка с констатирани нарушения на бензиностанции в страната, от контролните органи са съставени общо 27 протокола за задължително предписание, 13 констативни акта и 264 акта за установени административни нарушения. Отдадени са 66 писмени разпореждания. Наложени са 11 принудителни административни мерки - забрана за разпространение на течни горива. От Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и Агенция „Митници“ са изтеглени 50 750 л некачествени енергийни продукти или горива без документи за произход. Във връзка с установени данъчни нарушения и задължения на търговски дружества, от приходната администрация са запорирани и обезпечени над 100 хил. л течни горива.

На 3 бензиностанции в страната са открити допълнително монтирани електронни устройства, използвани с цел манипулиране на данните, подавани към НАП. В структури на МВР са образувани 2 досъдебни производства по чл. 234в от НК. През м. септември 2017 г., по инициатива и с организацията на Междуведомствения център, е проведен национален обучителен семинар с цел противодействие на незаконно разпространение на горива, извършвано чрез манипулиране на софтуера.

Стоковата контрабанда е престъпление срещу митническото законодателство, като обектите на престъпна дейност са неакцизни стоки.

След анализ на практики, използвани от търговски дружества при внос и разпространение на стоки за широка употреба под митнически режим 42, с произход Китай и Турция, е установено, че при доставянето им се представят документи за придобиване на изключително ниски цени. Вносителите организират вериги от търговски дружества, регистрирани на името на подставени лица, с цел неплащане на ДДС при вътреобщностно придобиване (ВОП). Стоките се фактурират към тези фирми, от които през едно или две нива търговци достигат до реалните им получатели. Съответно фирмите, осъществили ВОП, не плащат данък, като го изравняват с фиктивни доставки или изоставят дружеството с натрупаните задължения.

През 2017 г. в сферата на противодействие на стоквата контрабанда, от сектор „Киберпрестъпност” - ГДБОП в рамките на съвместен екип за разследване с Македония, е проведена полицейска операция с цел документиране на дейността на международна ОПГ, създава и използва софтуерен продукт за заразяване на компютърните системи на Агенция „Митници”. Чрез хакерски атаки е извършван нерегламентиран транзит и контрабанда на различни стоки през границата на България, Сърбия, Македония, Румъния и Гърция, като установеният размер на щетите за националния ни бюджет само за 2015 г., е приблизително 10 млн. лв. Предстои установяване на щетите за 2016 г. и 2017 г., като по данни на Агенция „Митници” се очаква размерът им да надвиши този на 2015 г.

От края на м. юли 2016 г., от Междуведомствения център са подложени на постоянен контрол, 65 рискови търговски дружества с пълна инвентаризация на стоките, въведени в складови бази и търговски обекти. По данни на приходната администрация през контролирания период е предотвратена незаконна реализация на стоките в страната и е постигнато частично погасяване на публичните задължения от дружества, които осъществяват реална търговска дейност. Постигнат е устойчив дисциплиниращ ефект по отношение на търговското и фискално поведение на икономическите субекти. Осигурена е проследимост при движението на стоките до крайните получатели, което затруднява дейността на търговските дружества, разположени в сивия сектор. Средният размер на ДДС за внасяне е завишен през контролираните месеци с над 100%. През това време са внесени в бюджета и над 4 млн. лв., а с над три пъти е нараснал общият размер на допълнително декларираните приходи от ДДС. От приключените ревизии са установени допълнителни задължения в общ размер на около 920 хил. лв. Ограничен е вносът на стоки, носещи запазени търговски марки, използвани без разрешение от правопритежателя. За установени нарушения са образувани 11 досъдебни производства по чл. 172б от НК.

Комбинацията от ефективни мерки, действия и инициативи за борба срещу организираната престъпност по линия на престъпления срещу митническия режим, парична, данъчна и осигурителна система, са проектирани в постигнатите резултати. От отдел „Митнически режим, парична, данъчна и осигурителна система“ - ГДБОП самостоятелно и съвместно с други служби в и извън МВР е извършено, както следва:

- проведени са общо **26** специализирани полицейски операции, в т.ч. 6 с партньорски служби (Испания, Румъния, Великобритания, Гърция и Швейцария)
- иззети са близо **9,5 млн.** къса цигари и **40 кг** тютюн;
- иззети са **6 т** вино и **2 398 л** алкохол без акцизен бандерол;

- по линията са образувани са общо **31** досъдебни производства (20 по чл. 321 и 11 извън чл. 321 вр. с чл. 234 и 242 от НК).

- От междуведомствения център, освен горепосочените данни, са проведени още **10** специализирани тематични операции и над **300** различни мероприятия. Предотвратен е контрабанден внос на над **83 хил. кг** стока с висок фискален риск и не е допуснато разпространение в търговската мрежа на над **44 хил. кг** негодна за консумация стока. Пресечен е и опит за фиктивен износ на брашно. Образувани са **2** досъдебни производства и е подаден сигнал до прокуратурата. През деветте месеца на 2017 г. от дирекция „Фискален контрол“ на НАП са извършени **44 551** проверки на стоки и товари с висок фискален риск във вътрешността на страната. Наложени са **1 189** обезпечения на рискови търговски дружества, на обща стойност 10 936 896 лв., а 75 746 лв. е размерът на придобита стока в полза на държавата.

От Междуведомствения център са инициирани и законодателни промени

- включване на горивата в списъка на стоки с висок фискален риск, което ще позволи да се предприемат своевременни обезпечителни мерки по отношение на рисковите дружества, извършващи търговия с горива, като по този начин ще се пресече възможността за натрупване на данъчни задължения;

- в аналитичен доклад на Междуведомствения център, предоставен на главния секретар на МВР, министъра на финансите и ръководителите на всички ангажирани държавни служби са инициирани конкретни *предложения за законодателни промени в Търговския закон и в Закона за стоковите борси и тържища*, при първия - с цел засилване на контрола при регистриране на търговски дружества и въвеждане на изискване за изрядна данъчна история на собственика на търговското дружество, и при втория - с цел разширяването на обхвата на приложното му поле.

В заключение, с цел ефективна борба с контрабандата и престъпленията, свързани със сивата икономика и за постигане на реални резултати, водещи до намаляване на размера и възможностите на сивия сектор, ГДБОП обединява усилията си и се възползва от капацитета на всички заинтересовани институции за постигане на крайната цел.